

СТАНОВЛЕННЯ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЙ ВІДТВОРЕННЯ

С.В. Ткачук

Національний університет харчових технологій

Розвиток теорій відтворення зводився до сутнісних характеристик та особливостей процесу відтворення. Подальше теоретичне розроблення відтворювальних процесів призвело до теорії економічного зростання. Теоретичне осмислення процесу відтворення можна умовно поділити на три періоди: період становлення теорії відтворення ("домарксівський"); період формування "класичної" теорії відтворення або "марксівський" період; період практичного використання теорії відтворення та становлення теорії зростання.

Найбільш поширені економічні теорії зростання спираються на процеси відтворення. В економічній літературі дані теорії зазнають різного групування. При цьому виділяються кейнсіанський підхід, "економіка пропонування", розвиток "економічного лібералізму". Сучасні теорії розвитку поділяють на теорію стадій зростання, теорію структурних перетворень, теорію залежності, неокласичну контрреволюцію, теорію ендогенного зростання. За даним підходом прослідковується підпорядкування категорії "зростання" під категорію "розвитку". Зрозуміло, що економічне зростання та економічний розвиток взаємопов'язані. Економічний розвиток створює передумови для економічного зростання на якісно новій основі, а економічне зростання відображає лише кількісні зміни. Отже, слід говорити про "якість відтворення", якщо для відтворювального процесу характерний економічний розвиток, і про відсутність "якості", якщо відтворення характеризується лише економічним зростанням. Констатація необхідності та пріоритетності саме економічного розвитку, який забезпечуватиметься поєднанням інвестицій з інноваціями, свідчить, на наш погляд, про початок четвертого періоду в розвитку теорії відтворення: становлення теорії економічного розвитку. Підтвердженням останнього, зокрема, є розроблення теорії інноваційного розвитку, поняття "інноваційна економіка" та визнання її новим етапом світового розвитку.